

1. časť: testové úlohy

Prečítaj si text a zapiš do odpoved'ového hárka len jednu správnu odpoveď. Daj pozor, aby si odpoveď zapísal v správnom riadku.

Ukážka 1

Žil raz jeden starý včelár. Staral sa o množstvo včelích úľov neďaleko kúpeľov. Choval včely pre med a ako každý dobrý včelár, nikdy nevybral všetok med z úľov a niečo nechal aj včelám. Raz šiel okolo zlodej a vystrihol, kedy včelár ide na obed, kedy včely lietajú vonku a hľadajú peľ a všetok med ukradol. Úle porozbíjal. Keď sa včelár vrátil a zistil, čo sa stalo, zostal veľmi smutný a dal sa do práce, opravoval a skladal rozbité úle. Práve sa vracali včely, a keď videli tú spúšť, polámané úle, rozhádzané plasty a včelára, ako nad tým všetkým stojí, pomysleli si, že to je jeho práca. Dali sa na útok a úbohého včelára, čo im chcel pomôcť, začali nemilosrdne štípať. Z posledných síl včelár zvolal: *Včielky moje, toho, kto vám med ukradol, ste nechali odísť a svojho pomocníka a priateľa štípate*

(Ostrovtipné príbehy i veľiké cigánstva a žarty, upravené)

1. Urč literárny žáner ukážky 1:

- A) bájka B) novela C) poviedka D) román

2. Ktoré tvrdenie vyplýva z ukážky 1?

- A) Sladký med, sladká odmena.
B) Nepúšťaj sa do vecí, ktorým nerozumieš.
C) Všetličo je celkom iné, ako sa zdá na prvý pohľad.
D) Nespoliehaj sa, že priatelia ťa ochránia.

3. Z ukážky 1 vyplýva:

- A) Včelár sa potešil návšteve, pretože už dávnejšie chcel polámané úle nahradit' novými.
B) Včely zaútočili na chovateľa, pretože im vzal úľ.
C) Starý muž nechal včelám sladkú tekutinu aj v ich príbytku.
D) Chovateľ mal jeden úľ a opatroval včely pre med a vosk.

4. Označ správne zapísanú priamu reč poslednej vety z ukážky 1:

- A) „Včielky moje, toho, kto vám med ukradol, ste nechali odísť a svojho pomocníka a priateľa štípate?“
B) „Včielky moje, toho, kto vám med ukradol, ste nechali odísť a svojho pomocníka a priateľa štípate!“
C) „Včielky moje, toho, kto vám med ukradol, ste nechali odísť a svojho pomocníka a priateľa štípate“!
D) „Včielky moje, toho, kto vám med ukradol, ste nechali odísť a svojho pomocníka a priateľa štípate.“

5. Označ slovo, ktoré nie je synonymum k slovu spúšť:

- A) záhuba B) kalamita C) skaza D) rozmach

6. V ktorej vete sa spodobuje neznelá spoluhláska na znelú?

- A) Staral sa o množstvo úľov včiel.
B) Nikdy nevybral všetok med z úľov.
C) Choval včely pre med ako každý dobrý včelár.
D) Videli tú spúšť, polámané úle.

7. **Slová *úl', síl, práce, včelár, kúpeľov* sa skloňujú podľa vzorov:**
- A) stroj, žena, ulica, hrdina, mesto C) dub, dlaň, ulica, chlap, žena
 B) stroj, žena, ulica, chlap, stroj D) kosť, žena, dlaň, chlap, ulica
8. **V ktorej vete sa všetky prídavné mená skloňujú podľa rovnakého vzoru?**
- A) Žil raz jeden starý včelár, ktorý sa staral o množstvo včelích úľov.
 B) Včelár skladal rozbité včelie úle.
 C) Dobrý včelár nikdy nevybral všetok med usilovným včelám.
 D) Na včelárovom mede si pochutnala aj neželaná návšteva.
9. **Označ rad dokonavých slovies:**
- A) vystriehol, choval, lietajú, štípete B) žil, staral sa, vrátil sa, pomysleli si
 C) vracali, videli, opravoval, skladal D) zvolal, zistil, porozbíjal, ukradol
10. **Raz šiel okolo zlodej. Podčiarknutý slovný druh vo vete je:**
- A) predložka B) príslovka C) spojka D) časťica
11. **V ktorej vete je neplnovýznamové sloveso?**
- A) Choval včely pre med. C) Včely začali nemilosrdne štípať.
 B) Z posledných síl včelár zvolal. D) Opravoval a skladal rozbité úle.
12. **Koľko neohybných slovných druhov je v podčiarknutej vete v ukážke 1?**
- A) 7 B) 9 C) 8 D) 10
13. **Pre druhú vetu ukážky 1 neplatí:**
- A) je to jednoduchá veta rozvitá, C) je to dvojčlenná neúplná veta,
 B) je to oznamovacia veta so slovesným prísudkom, D) je to veta s priamy predmetom.
14. **V ktorej možnosti sú vetné členy v nasledujúcej vete v správnom poradí?**
Úbohý včelár im chcel zachrániť úl pod strechou.
- A) prívlastok zhodný, podmet, predmet priamy, zložený slovesný prísudok, predmet priamy, prívlastok nezhodný
 B) prívlastok zhodný, podmet, predmet nepriamy, slovesno-menný prísudok, predmet priamy, príslovkové určenie miesta
 C) prívlastok zhodný, predmet priamy, predmet nepriamy, slovesno-menný prísudok, podmet, príslovkové určenie miesta
 D) prívlastok zhodný, podmet, predmet nepriamy, zložený slovesný prísudok, predmet priamy, prívlastok nezhodný
15. **Označ možnosť, v ktorej majú slová rovnaký počet slabík:**
- A) ukradol, katastrofa, situácia, naliehavý C) vyhliadol, rozbité, nemilosrdne, šetrný
 B) rozhádzané, opravoval, roztlčené, pozícia D) včelára, lietajú, všetok, ideál

Ukážka 2

Keď pavúk svoje siete dotká
a jeseň zbiera lístie na pieseň
ty mizneš v diaľke ako bodka
a najstudenší vietor vanie sem

Keď pavúk svoje siete dotká
a jeseň má už pieseň v rukáve
tu na stene len tvoja fotka
pripomína mi leto prchavé

Keď pavúk svoje siete dotká
ja nevládzem ťa naspäť zavolať
clivota je nekonečne krotká
a slnko nevládze už na to hriať

Keď pavúk svoje siete dotká
tak niekoľkokrát sa naspäť zadívam
a tvoja malá čierna bodka
už možno vôbec nie je pravdivá

(Kamil Peteraj: V slepých uličkách, upravený úryvok)

16. Z ukážky 2 nevyplýva:

- A) Vyjadruje ochladenie citu medzi dvomi ľuďmi.
- B) Láska dvoch ľudí trvala len počas jesene.
- C) Autor na svoju lásku spomína.
- D) Vzťah trval krátko.

17. Ktoré tvrdenie o ukážke 2 je pravdivé:

- A) V ukážke je použitý združený rým.
- B) Autor využíva interpunkciu.
- C) Nachádza sa v nej jedno slovo utvorené skladaním.
- D) V ukážke je použitý hovorový štýl a rozprávací slohový postup.

18. Verš jeseň má už pieseň v rukáve vyjadruje:

- A) radosť z jesenného počasia
- B) túžbu spievať
- C) posun deja v čase
- D) snahu zachrániť lásku

19. Ukážka 2 predstavuje:

- A) lyrickú báseň o prežitej láske
- B) reflexívnu báseň o vysnenej láske
- C) lyricko-epickú báseň o nenaplnenej láske
- D) epickú báseň, v ktorej muž vyznáva žene lásku

20. V hrubo vytlačenej časti ukážky 2 sa nenachádza/jú:

- A) 8 samohlások a 1 dvojhláska C) 4 rôzne neznělé spoluhlásky
B) 5 rôznych znělých spoluhlások D) 3 rôzne obojaké spoluhlásky

21. Podčiarknuté umelecké prostriedky v ukážke 2 sú:

- A) metafora, personifikácia, epiteton, slang
B) personifikácia, prirovnanie, epiteton, básnické slovo
C) personifikácia, prirovnanie, metafora, básnické slovo
D) metafora, personifikácia, epiteton, historizmus

22. Označ slová so slabikotvornou spoluhláskou:

- A) slnko, prchavé C) dotká, zhromažďuje
B) nevládze, najstudenší D) krotká, strácať sa

23. Koľko zámen je v tretej strofe ukážky 2?

- A) 6 B) 5 C) 4 D) 7

24. V ukážke 2 sa nenachádza:

- A) pomocné sloveso byť C) zvratné zámeno
B) častica D) privlastňovacie prídavné meno

25. Ktorému slovesu zodpovedajú nasledujúce gramatické kategórie: 3. osoba, singulár, prítomný čas, oznamovací spôsob, nedokonavý vid, jednoduchý slovesný tvar?

- A) Zmizne v diaľke ako bodka. C) Slnko nebude vládať už na to hriať.
B) Niekoľkokrát sa naspäť zažívam. D) Pripomína mi leto prchavé.

26. Označ abstraktné podstatné meno rozvité vzťahovým prídavným menom:

- A) krotká clivota B) najstudenší vietor C) malý pavúk D) jesenná pieseň

27. Slovo niekoľkokrát je:

- A) násobná číslovka B) základná číslovka C) radová číslovka D) neurčité zámeno

28. V ktorej možnosti je prisudzovací sklad?

- A) zbiera lístie C) vždy sa zažívam
B) clivota je krotká D) pripomína mi

29. *Na stene len tvoja fotka pripomína mi leto prchavé.* Označ nepravdivú odpoveď týkajúcu sa danej vety.

- A) vo vete je jedno príslovkové určenie,
B) veta má dva zhodné prívlastky,
C) prísudok rozvíjajú dva priame predmety,
D) podmet vety je rozvité prívlastkom.

30. V ktorej možnosti je správne vysvetlený význam slova prchavé z ukážky 2?

- A) veľmi premenlivé C) neveľmi daždivé
B) krátko trvajúce D) rýchlo sa blížiacie